

УДК 747

К.А. Міщенко, студентка 4-курсу
О.Г. Єрещенко, к.арх., доцент, Полтавський національний
технічний університет імені Юрія Кондратюка

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ РІЗНИХ ТИПІВ РОБОЧИХ ЗОН ОФІСНОГО ПРОСТОРУ

Анотація. На сьогоднішній день більшість офісних приміщень не є адаптованими до специфіки сучасної кооперації. У зв'язку з цим в даній статті подана класифікація робочих зон офісних об'єктів та надано характеристику кожного типу зі схемами організації робочих просторів.

Ключові слова: офісний простір, робоча зона, робоче місце, класифікація

Стан проблеми. На сьогоднішній день є наукові дослідження, присвячені архітектурно-планувальним принципам організації офісних об'єктів [1], аналізу еволюції ділового центру [2]. Також було проведено класифікацію офісних будівель [3], але чіткої класифікації типів робочих зон та їх характеристики не виявлено.

Актуальність і новизна. У сучасному світі значно розширилися напрямки діяльності компаній та, відповідно, змінилися уявлення про робочий процес і його організацію, переглянуто підхід до організації робочого простору. Виникла необхідність в нових прийомах організації робочого простору, функціонального і комфортного для кожного співробітника.

Особистий вклад авторів: В статті наведена класифікація типів робочих зон та їх основні характеристики та схеми розміщення меблів та обладнання в просторі офісного об'єкту.

Виклад основного матеріалу: Кожен офіс є комбінацією просторів для двох типів діяльності: індивідуальної роботи, де необхідні тиша і концентрація, і колективної, що вимагає спеціальних зон для формального та неформального спілкування. Головним завданням при проектуванні офісу є організація простору таким чином, щоб він став зручним для роботи кожного співробітника окремо і в команді. Грамотне планування офісного простору, правильне розміщення робочих місць прискорює робочі процеси. Сучасний офіс повинен бути функціональним, гнучким, виразним, мати в своїй структурі різнопланові приміщення, що поєднують в собі зони для індивідуальної та командної роботи.

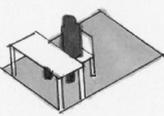
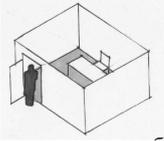
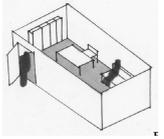
Переорієнтація цінностей в суспільстві призводить до змін основного організаційного принципу – ієрархічна система змінюється на корпоративну, що забезпечує відкритість та прозорість. Основні форми роботи в офісі – групова і командна. Офісне приміщення набуває великого ступеню

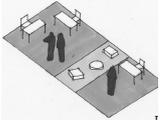
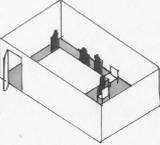
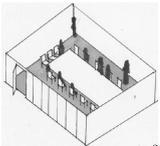
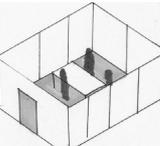
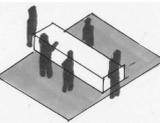
адаптивності і гнучкості, тобто здатності змінюватися в залежності від вимог і змін сучасного бізнесу. На основі аналізу досвіду проектування та реалізації сучасних офісних об'єктів в різних країнах світу було виведено класифікацію типів робочих зон офісного простору та їх характерні особливості (табл.1)

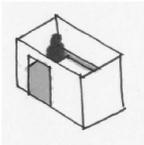
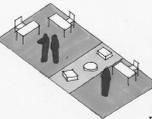
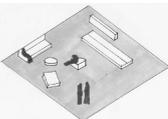
Висновки: на основі аналізу проектних рішень та пропозицій офісних об'єктів в різних країнах світу виведено такі типи робочих зон: робоче місце, особистий кабінет, кабінет адміністрації, простір для командної роботи, зала для засідань керівництва, конференц-зала, експериментальний простір, простір для «мозкового штурму», кімната для телефонних переговорів, офіс, лобі, місце відпочинку, кафетерій, кухня та бібліотека.

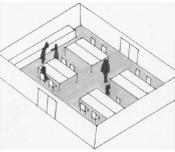
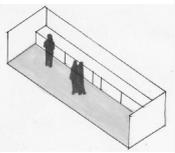
Таблиця 1

Класифікація робочих зон офісного простору

Назва робочої зони	Характерні особливості				
	К-сть місць	Наповнення	Розміщення в просторі	Хар-ка функціональ- ного процесу	Схема
1	2	3	4	5	6
Робоче місце / Work station	1	Стіл, стілець	Розміщується на відкритому просторі. Робочі місця блокуються по 2-4, таких груп може бути від 1 до 20 у просторі	Індивідуаль- на робота з можливістю обговорення робочих питань у колективі	
Особистий кабінет/ Private office, personal room	1	Стіл, стілець, стелаж	Ізольований бокс з довільним розташуван- ням у просторі	Індивідуаль- на робота, що потребує зосередже- нос-ті та тиші	
Кабінет адміністрації/ Executive office, top management	1– 5	Стіл, стілець, диван, стелаж, тумба	Розташування тяжіє до вхідної зони або до центру робочого простору	Робота управління в групі	

1	2	3	4	5	6
Простір для командної роботи / Co-working space	4 – 20	Стіл, стілець, крісло, меблі для лежання, мультимед. обладнання	Відкритий робочий простір з гнучкою організацією	Командна робота з можливістю спілкування, обміном ідеями	
Зала для засідань керівництва / Executive conference room	5 – 20	Стіл, стілець, стелаж	Ізольований простір, розміщений на периферії офісного простору	Обговорення важливих стратегічних питань за «зачиненими дверима»	
Конференц-зала / Conference room, workshop	5 – 20	Стіл, стілець, стелаж, маркерна дошка, мультимед. обладнання	Напіввідкритий або закритий простір поряд з робочими місцями або з простором для командної роботи	Командне обговорення робочих моментів	
Експериментальний простір / Experience space, multipurpose room, project work	5 – 20	Стіл, стілець, крісла, маркерна дошка, місця для лежання, стіни - робочі поверхні	Максимально гнучкий ізольований або відкритий простір	Робота над проектом, прийняття рішень, розробка та апробація ідей	
Простір для «мозкового штурму» / Stand-up meeting, brainstorming space	До 10	Стіл, маркерна дошка	Ізольований, частіше відкритий простір. Використовується для швидкого прийняття рішення.	Швидке обговорення та вирішення питань методом мозкового штурму	

1	2	3	4	5	6
Кімната для телефонних переговорів/ Phone room	1	Крісло, стіл	Ізольований простір поблизу робочих місць або простору для командної роботи	Телефонні переговори	
Кофіс/ coffice	1-20	Стіл, стілець, крісло, диван	Ізольований або напівізольований простір поблизу входу в офісний простір	Спілкування з клієнтами, або колективна робота в неформальній обстановці	
Лоббі/ Welcome lobby, concourse foyer, waiting area	*	Диван, місця для сидіння	Відкритий простір при вході в будівлю або на перетині транзитних шляхів	Розподільчий простір для відвідувачів та клієнтів	
Бібліотека/ Library	*	Місця для сидіння, столи, стільці	Відкритий простір на периферії офісного простору	Місце для відпочинку та роботи з літературою і архівом	
Місце відпочинку/ Lounge, public spaces, break room, sitting area	До 15	Дивани, місця для сидіння, лежання	Відкритий або закритий простір поряд з кафетерієм, або на перетині транзитних шляхів	Простір для зустрічей та відпочинку, що може передбачати діяльність за інтересами працівників	

1	2	3	4	5	6
Кафетерій /Cafeteria, picnic table room, dining area	*	Столи, стілці, дивани	Знаходиться поряд з кухнею, частіше на місці перетину шляхів працівників	Місце для прийому їжі та спілкування	
Кухня/ Kitchen	*	Холодиль- ник, мийка, шафи, мікрохви- льова піч	Закритий або напівзакритий простір, розташований поряд з кафетерієм або поблизу робочих місць	Простір для приготуван- ня або зберігання їжі	

* в залежності від потужності об'єкту

Література

1. Вартапетова А. Е. Архитектурно-планировочные принципы организации офисных объектов: автореф. дис. на соискание уч. степени канд. архитектуры: спец. 05.23.21 «Архитектура зданий и сооружений. Творческие концепции архитектурной деятельности»/ А. Е. Вартапетова. – М., 2010. – 31 с.

2. Гельфонд А. Л. Эволюция делового центра /А. Л. Гельфонд // Архитектура строительство дизайн. 2003. – №1 (29). – С. 15 – 18

3. Классификация офисных зданий [Электронный ресурс]./
<http://commercialproperty.ua/references/ofce.php>

Аннотация

На сегодняшний день большинство офисных помещений не являются адаптированными к специфике современной кооперации. В связи с этим в данной статье представлена классификация рабочих зон офисных объектов и охарактеризован каждый тип со схемами организации рабочих пространств.

Ключевые слова: офисное пространство, рабочая зона, рабочее место, классификация.

Abstract

Today, most office buildings are not adapted to the specifics of the modern cooperative. In this regard, this article presents a classification of working areas and office buildings characterized by each type of organization schemes workspace.